

UNITÁRIUS ÉRTESÍTŐ

Az Unitárius Egyház — Budapesti Unitárius Egyházközség — Unitárius Misszióház hivatalos havi tudósítója.

Felelős szerkesztő: Dr. Iván László

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, V., Koháry-u. 4. Telefon: Aut. 17—4—24. Előfizetési ára egész évre 4—P, amely beküldhető a budapesti unitárius egyházközség 30.400 sz. postacsekkszámlájára

Jamboree!

Egy szó harsog a csonka Hazán keresztül... És egy idegen szóban mennyi ép, egészséges magyar gondolat... Jamboree! Világtáborozás! A világ összes nemzetének cserkész ifjúsága táborozásra, nemes versenyre gyűl össze a kis magyar Hazában. Már július elején megdobb a magyar föld szive és a dobbanása most riadó lesz. Riadó, mely végig harsan az egész világon s óceánok tulsó partjairól elindul az ifjúság népvándorlása Gödöllő felé. Megvonaglik a kereszt a magyar föld és a már benuitnak gondolt karjait kitarja, hogy a sok szenvedéstől vérző keblére ölelje ezt a boldog világot, hogy krisztusi szegénységével vendégül fogadja a gazdag nemzetek gyermekeit. A bizonytalan jelen bölcsőjéből még bizonytalanabb jövő felé törtető magyar ifjúság lelkiereje kibontogatja országlánkarmait, hogy a szeretet és az evangéliumi testvériség nevében sátorlabort készítsen az egész világ jövődjének. Jamboree! A közelgő évtizedek államférfiainak, diplomatainak, lelkivezetőinek, katonáinak, szellemi és fizikai munkásainak közös táborozása a békeség jegyében Gödöllőn. Jamboree! Két hétre a kis Magyarország idegenforgalmával fölülmulja az Egyesültállamokat és a többi hatalmas országokat.

Jamboree! Nincs nyelv, mely kibeszélhetné, hogy ebben az egy szóban mennyi a gondolat. A XX. század modern csodája valósul meg benne és a magyar cserkész ifjúság lelki erején történelmi eseménnyé válik. Csoda, mert Magyarország a hatalmas Amerika elől nyerte el a megrendezését. És történelmi esemény, mert éppen akkor harsogja bele a világ szivébe a testvéri együttműködés megváltó riadóját, amikor a föld hátán a bizalmatlanság és a féltékenység iszapjában vergődnek a különböző nemzetek.

Modern hadijáték lesz ez, amelyben a lélek és az élet igazi értékei fognak megküzdeni, hogy megacélosodjanak benne és általa a jövő ígéretei. Jamboree! Az arany és a föld piacán a gyűlölségig versenyző nemzetek gyermekeinek olimpiásza a testvéri szeretet zászlója alatt a lélek értékeiért. S ebben a versenyben mi is részt veszünk, mert ha szegény és szomorú is a jelen, mely osztályrészünkül jutott, mi szebb és biztosabb jövőt akarunk. Régóta várjuk ezt az időt. A cserkészotthonok testileg, lelkileg formálják a magyar ifjúságot erre a nemes versenyre. Izzik az eszme, tüzesíti a gyermeklelkeket és az élet pirja lassan visszaköltözik az arcunkra s ha még nem is vagyunk teljesen készen, augusztus elsején, mikor föl harsog a riadó, indulunk. Anyagi szegénységünket lelkünk gazdagsága fogja ellensúlyozni. Gödöllőn lehet hogy lesznek diszesesebb ruhába öltözött cserkészek, de a legjobban a magyar cserkész szeme fog csillogni, mert annyi bánatot, annyi gondot s akkora keresztet egyetlen nép gyermeke sem hordoz a lelkében, mint a kis magyar cserkész fiú. De nem is lesz ott egy lélekben sem imádságosabb és szentebb akarat, mint az övében.

Június folyamán (kb. 17-én) a Magyar Cserkészszövetség országos riadót rendez. A magyar rádió szöveget küld e napon az egész nemzethez. Ahogy végig harsan a kis Hazában a parancsszó, kitarulnak a cserkészotthonok kapui s a magyar cserkészifjúság elindul e napon meggyőzni és meghódítani a magyar nemzetet. Ma még a meg nem született magyar jövő töprengő tanítványai vagyunk. Zajtalanul dolgozunk. De akkor majd pünkösdi lesz és mi a lelkünkben izzó eszme szolgálatában Péterekké magasztosulunk. És még egyszer beteljesedik az irás szava rajtunk: „Álmélkodnak vala pedig mindnyájan és zavar

ban valának, egymásnak mondván: vajjon mi akar ez lenni?"

Mi pedig tudni fogjuk, hogy ez a tettek, az alkotások ideje, a: Jamboree.

Pethő István lelkész, cs. parancsnok.

IFJUSÁG

UJ IFJUSÁGOT!

(Ifjúsági konferencia.)

O. Spengler magyarra „Gép és ember“ címen lefordított művében fájdalmasan panaszkodik arról, hogy a technikai kultúra összeomlóban van, az ifjuság lelke elfordult ettől a világtól s többé már a gyermekszobákban sem játszanak gépekkel, hanem egy egészen új világ hódítja meg az ifjuság szívét: egyrészt a természetes élet, másrészt a sejtelmes gondolatok világa, a vallás. A fizikai és technikai felfedezések kora lejárt s új igazságokként ott fénylik az emberiség horizontján, mint felkelő nap: az Isten, az Örökkévalóság.

Spengler, aki maga is a régi jó idők éneke, természetesen mindezt nagy lelki szomorúsággal állapítja meg s más gyógyszert nem tud ajánlani erre a szomorúságra, mint a lemondó beletörődést a változhatatlanba. Az ifjuság azonban ezekről a dolgokról egészen másképen gondolkodik. Az ifjuság örül ennek a változásnak s úgy látja, hogy nem busulni, hanem épen ujjongani kell ennek bekövetkeztén. A mai ifjuság beleunt a régi, elfinomodott, materiális élvezetekbe, a technika nyújtotta raffinált kényelembe. Ezért sportol, ezért cserkészkedik, ezért szereti a kemény testi megerőltetéseket.

Másrészt a szellem terén elfordul a mai ifjuság a humanizmus beteg és affektált világától, tulságosan sekélynek érzi a mindent egyenlősítő álliberálizmus laposságát és keresi azokat az örökkévaló szellemi értékeket, melyek az emberi világot „meghaladják“ és egy nagy hősi lendületben igyekeznek előretörni afelé, aki a szellemi világ csucspontján áll: az Isten felé.

Tehát az új élet kettős tengelye: egyrészt természetesség a külső dolgokban, másrészt hősies harc a lelki értékek megvalósításáért és alázatos alávetés az értékhierarchia magaslatára: Isten előtt.

S mindezzel a lelki problémával szorosan összefügg az egész társadalmi, gazdasági berendezkedés problémája. A mai társadalom talán inkább ennek nyomását érzi a vállaira nehezéni,

de az ifjuság lelke megérezte, hogy a gazdasági problémák megoldása nem liberális-kapitalisztikus nemzetgazdasági elméletekben van, hanem egy egészen új lelkiség kialakításában, mely gyökersen át fogja alakítani a nemzeti gazdálkodás máig uralkodó rendjét, amely az ifjuságot uccára dobja s ígéreteknel egyebet adni számára nem tud. Az ifjuság új világot akar építeni a gazdaság terén s ezt új alapokra fektetni a szellem világában. Mert minden új világ mélyén alapjában a vallás fekszik.

Ezt az új világot kell, hogy megkeresse és megtalálja az unitárius ifjuság is. Ettől függ egész jövőnk itt ebben a hazában. Ha ifjuságunk nem fogadja szívébe az új idők szellemét, akkor ez azt jelenti, hogy idő előtt elagott, elhervadt. S akkor más szellemi mozgalmak ifjusága fogja megvalósítani mindazt, ami a mi kötelességünk lett volna.

Az ifjúsági konferenciának épen az a célja, hogy ezekre a nagy problémákra eszméltesse rá a mi ifjuságunkat. Önmagunk megtalálása akar lenni ez a találkozó, amelyet Dunabogdányban jun. 25. július 2-a közti héten rendezünk. A konferencia tárgya lesz: hitelvi, történelmi és aktuális társadalmi kérdések, de minden kérdés a mának szemüvegén át nézve. Még a történelem is a mi problémáinkon keresztül fog bennünket érdekelni. Vendégelőadókkul felkértük egyházunk legjobb előadóit s viszont [egyházunk lelkészei fogják tartani a hitelvi és történelmi fejtegetéseket. Az ifjuságunknak a prospektust és a jelentkezési lapot kiküldöttük. Ha akadna olyan érdeklődő, aki résztvenni óhajt a konferencián, de viszont jelentkezési lapot nem kapott, kérjük tudassa *Pethő István lelkésszel* (IX., Rákos-u. 3.). Ugyan ő szolgál egyéb felvilágosítással is. Érdeklődőket mindenkor szívesen látunk a táborban s hacsak lehet csekély díj ellenében ellátásáról is gondoskodunk. A konferencián résztvevő fiatal emberek sáttortáborban, a lányok pedig az átengedett ref. iskolateremben helyezkednek el.

Az Örökkévaló Isten, aki rólunk eddig is kegyelmesen gondoskodott, segítsen meg bennünket most is és adja az Ő országának előmenetelére e konferencia lélekben gazdag lefolyását.

Iván László.

---

*Szeresd és terjeszd az
UNITÁRIUS ÉRTESÍTŐT,
mert benne az unitárius
jövendőt szereted.*

A JÖVŐ UTJAIN.

A Duna-Tiszamenti Egyházkör közgyűlése.

Szokott kereteiben tartotta meg egyházkörünk immáron 31-ik közgyűlését a budapesti egyházközség templomában. A megszokott külső keretek közül mégis új élet és új tartalom világolt mindnyájunk felé. A közgyűlés a szellem és az anyag harcának szimbolizálása volt, azoké, akik a lelket az anyag felett valónak, győzhetetlenek és minden harccal megbirkózónak tartják.

Az elnöki megnyitóban dr. vitéz Kozma György, kir. közjegyző, egyházköri f. ü. gondnok lelkes szavakkal veszi védelmébe a nemzeti gondolatot s állítja mindnyájunk lelki világának fényébe a mai megpróbáltatásos idők szimbolumaképpen. Józan Miklós püspöki vikárius, esperesi jelentésében a tőle megszokott pontossággal és gondossággal számolt be a gondjaira bízott egyházkör egy esztendei küzdelmeiről és örömről, s ad annak életéről egy kerek egészet alkotó képet. Dr. Iván László terjesztette elő a tanügyi jelentést, melynek Budapestre és a vidékre vonatkozó egyes adatai mindnyájunkat örömmel töltöttek el, de szomorú és lehangoló az a már több, mint egy éve felvetett gondolat mindezideig meg nem valósult volta, hogy vidéken szétszórta élő unitárius gyermekeink, unitárius hitoktatásban részesüljenek. A jelentésnek ide vonatkozó indítványát a kör közgyűlése teljes egészében egyhangúan a magáévá tette s reméljük nem lesz magasabb akadály annak, hogy az összel megvalósulhasson. Az egyházi államsegély kiosztása sajnálattal világított rá a teljes egység hiányára, a Baldácsy alapítvány régi sérelmünket idézi fel évről-évre, a számadások a köz és nyugdíjalapra vonatkozóan rendben levőknek találtak, csak Bartók Géza lelkésztársunk mutatott reá igen helyesen az egyházi nyugdíjszabályzat ferdeségeire, amit a nyugdíjalap gyarapítására kiküldött bizottság lesz hivatva revideálni. Közigazgatási és fegyelmi bíróságainkat megválasztottuk, s ezzel a közgyűlési tárgysorozat el is jutott utolsó számához, az indítványokhoz. Dr. vitéz Nyiredy Géza igen helyes szemszögből meglátott gondolatát, hogy egyénileg reverzalist adott hiveink semmiféle egyházi tiszteletbeli állást ne tölthessenek be — presbiter, igazgató tanácsos, stb. — a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel terjesztette fel a felettes hatóságokhoz. dr. Iván László indítványát a világi prédikatori rend felállítására vonatkozóan a közgyűlés elvetette, de magáévá teszi azt a másik gondolatot, hogy foly-

tonosan pusztuló unitáriuságunk számbeli pótlásának ellensúlyozására szükségünk van arra, hogy minden hozzánk őszinte meggyőződésből áttérő testvérünket szeretettel fogadjuk s ne zárjuk be előttük egyházunk kapuit. Amerikai testvéreink egy ilyen határozat után, mely náluk természetesen nem irott malaszt maradt, egy esztendő alatt 5 százalékos gyarapodást könyveltek el. E sorok írója által beadott indítvány, mely reámutat egyházunk szórványváltára, részben nagy ellenzésre, részben erős pártfogásra talált. A vitában minden magyarországi lelkész részt vett, ami azt mutatja, hogy a gondolat mindnyájunk előtt egyformán fontos. A gondolatot kisebb nagyobb módosításokkal jelenlegi formájában mindnyájan megvalósítandónak tartották. A kivétel módozataira nézve eltértek a vélemények, részben a helyzet nem ismerése, részben pedig az eddigi egyházi formákhoz való tulságos ragaszkodás miatt. Pedig a helyzet égetően fontos. Egyházunk hiveinek 41 százaléka él szórványban, egyházi államsegélyünkből ezekre semmit sem akar az anya-egyházközségeket féltő konzervativizmus áldozni, sőt volt olyan hang is, mely a hivek által befizetett egyházi adónak, a hivek javára történő visszafizetését, lelki szolgálatban való visszaajándékozását is kétségbe vonta. Az indítványt, mely a vidéki szórványgócponthoz leányegyházközségekké való átszervezését tűzte ki egyházi életünk feladatául, némi módosítással a közgyűlés elvben egyhangúan elfogadta. A kör vezetőségére vár az a feladat, hogy az indítványt minél sürgősebben felterjessze a felettes hatóságokhoz, s nagyon örvendenénk, ha a tennivalókat az őszi fokozottabb munkaidő beállta előtt valamennyi lelkésztársunkkal együttesen tudnánk megbeszélni. Külön élménye volt a közgyűlésnek dr. Iván László lelkésztársunk által tartott egyházi beszéd, mely tartalomban és előadásban egyaránt reámutatott mai egyházi életünk ki nem teljesedett formáira, s irányt mutatott a jövő építéséhez. Aki hallotta és átélte, az érzi és tudja, hogy ma itt mi a kötelességünk.

Közgyűlésünket a szokásos társas közebe zártuk be. Reméljük, hogy a beszámoló nem jelenti azt, hogy egy esztendőre megnyugodtunk egyházkörünk dolgainak intézésében, hanem csak elindítója egy unitarizmusunkra nézve diadalt ígérő korszaknak. Mi nem temetkezni, hanem élni és építeni akarunk!

Ferencz József.

**Olvassuk és terjesszük
az Unitárius Értesítőt!**

Lélekünnep.

Csel. 2. rész. 17. vers: „És léssen az utolsó napokban, ezt mondja az Isten, kitöltök az én lelkemből minden testre: és prófétálnak a ti fiaitok és leányaitok és a ti ifjaitok látásokat látnak és a ti vénéitek álmodnak”.

A tavaszi virágok lelke száll a föld felett... minden virág egy lélek teste és minden testből felkiváncozik a lélek. Száll az illat a fák virágairól és láthatatlan bár, — mégis mámorba ejti a világot. Illattól, fénytől, napsugár csókjától, virágok színétől mámoros a világ. Rovarok, mézkereső lepkék és mézgyűjtő méhek zengve-zugva, döngicsélve, ki tudja milyen boldog éneket züm-mögnek, mert megnyílt a világ keble és betelt a föld a virágok lelkével. Ez a Természet Pünkösdje. Ez a fák és virágok Lélekünnep. Hangtalanabb, mint az embereké és őszintébb, igazabb ünnep, mint az embereké...

Pünkösöd. Lélekünnep. Ki látja ilyenkor a lelket, mely mint egy mindenre ráboruló aranykőd, — aranyporban fűrészti a világot. Az augusztusi éjszakák csillaghullása tündéri játék, de ha a Lélek kitörését látná az ember, beleszédülne a fénytengerbe. A virágok májusi nyílása a Természet léleknapja. Fenn a föld színén csupa kinyílt kebel, csupa őszinte arc. A virágok nem hazudnak. Sötétvörös, vagy vakító fehér legyen bár a színe, megmutatja, mert lelkét mutatja. Kellemes, vagy nem kellemes illatát egyik sem tagadja és nem hazudik magára kölesönként kellemességeket, mert a lelkét adja. Ilyen vagyok Uram és nem jobb. Emberek, hányszor járjátok a színes virágok rétjeit és nem tanuljátok meg a legkisebb gyöngyvirágtól, hogy milyen a Lélek ünnepe. Hol van a ti lelketek? Ruháitok színén kívül mi van valami olyan bennetek, minek színe, látása kellemes? Mosolyog-e arcotok alatt a Lelketek is? Van-e lelketek, emberek? Vagy a Lélek ünnepén is lélek nélkül éltek, jártok, ünnepeltek?

Gondoljatok a virágok ünnepére. Az apró virágmagvakra, amelyekből a virágok fakadnak és a fák csuesosodnak. Amennyi színe, amennyi ága van a virágnak, az mind ott hallgat a mag belsejében. Senki sem tudja, senki sem látja, csak a jó Isten. Miről szó álmodat a kicsinyke virágmag? Titkos szent álmodások ébrednek benne arról, hogy egykor szép virág legyen, a földbe kerüljön, mélyen a hant alá, ott remegve várja a meleget, az esőt, mely megbontja testét, hogy utat engedjen a lélekvirágnak.

Mikor alkonyi csendben sétára indultok és felétek hozza könnyű szárnyain az esti szellő a virágok lelkét, az illatot, — gondoltok-e arra, hogy ez az illat valamikor csodás álom volt egy picinyke magban, mely lemondott önmagáról, arról, hogy mag legyen örökké, meghasadt, hogy megszülethessék a lelke, az álma: az illat. Boldog virágok. Pünkösdi kinyílt, boldog lelkei Istennek.

A lélekkereső sorsa a földön mindig a Lemondás; utja: a Szenvedés. Meg kell hasadni a magnak, hogy virággá legyen. — Élt egyszer egy leány. Szép volt és boldogan élt szülei oldalán: sem gondja, sem fájdalma nem volt soha. Dalolt, énekelt, mint egy boldog madár. Egyszer egy estén, amikor kigyultak az égen a csillagok és a fáradt föld pihenésbe kezdett, nyitott ablakán át éneket hallott a leány. Fáradt, de melegen csengő hang énekelt a dalban. Valami elmúlt, régi életről sirt a dal. Öreg hárfá kísérté dallamát. Talán egy vándor énekes, egy fájo szívű ember... ki tudja ki volt az énekes. De szép volt a dal, mint a fák leveleinek rejtelmes susogása. Felcsobogott benne a zöld erdők, nagy hegyek ezüstös patakja, hulló vizgyöngyök örvendező zenéje, szívek fájdalmas csalódása, sóvárgó lelkek vágyakozása valami elérhetetlen után... Olyan szomorú és mégis boldog, szívetfogó volt a dal. Megfogta a leány szívét is. Kiszaladt, megkeresni a vándort. Eltűnt, sehol nem találta. Attól a naptól kezdve szomorú lett a leány. Arcán hervadtak a rózsák, — pedig tavasz volt. De szíve a dalra vágyott. Az ismeretlen és mégis olyan ismerős, régi és új énekekre. Egy napon aztán otthagyt mindent. A szép kastélyt, a jólétet, a biztos otthont, mert szívét elrabolta a dal, a szíve nyugalmát elvitte az ének. Hárfát vett és elindult ő is énekelni az énekes nyomán, a dal után...

Évek suhantak felette, haja őszbe borult már, az arca megbarnult. Az addig nem ismert fájdalmak, csalódások, szenvedések ráncokban felírták nevüket arcára. Csak szemében lángolt a régi vágyakozás tüze. Hosszu évek után egyszer visszakerült az ismerős faluba. Ismerős hegyek, de ismeretlen arcok. Elhagyott kastélya ablakában idegen lány arcá. Senkije, semmije nincs már. Alkonyodó estén azonban, amikor felgyultak az égen a csillagok és pihenésbe kezdett a föld... fáradt keze a hárfához nyúl s felhangzik rajta az a régi ének. Madárdal, galambbugás és virágnylás és virághervadás, fájdalom és öröm, szomorú szép énekbe fonódik... aki hallja, könny gyűl a szemébe. Csak az énekes nem sir.

Az ő szeme ragyog. Mindent elvesztett, de megtalálta a dalt. Szenvedett, de megszületett kebelében a Lélek. Az az ének, amit a Szeretet Isten dalol bennünk. Istennek lelke betöltötte.

Az első tanítványok pünkösdjé is így született meg. Az ő énekiiket egy komoly király dalolta: a Názáreti Király. Beszédének íze édeesebb a méznél, fénye ragyogóbb a napnál. Lehet-e elfeledni annak, aki egyszer meghallotta? Ők sem tudták elfeledni Jézus örökszép énekét a Lélekről, az Istenről, az Atyáról, a minden halálban szebb világba nyíló Lélekéletről... És utána mentek. Csak úgy, mint a Király. Halászok voltak, elhagyták a mesterséget. Házuk volt, ott hagyták... majd gondoskodik az Ur kenyérről... erdő árnyékos ágyat ad... Megfogta, börtönbe zárta lelküket az Örök Élet dala s a vágy megtanulni Jézus énekét. Az Ő lelkét megtalálni. Ezért az ő útjára kell lépni s a szenvedésben, fájdalomban, vágyakozni a Lélekért. Kiálltak hát bátran, akik a tegnap még féltek... a kereszt-halálba vezető utra léptek és abban az órában az Istennek Lelke betöltötte őket... Nem részegek vagyunk, szónokolja Péter... de Istennek lelke beszél bennünk. Elhagytunk mindent, ami eddig a miénk volt, mert megtaláltuk azt, ami még nem volt a miénk, az Istennek Lelkét. Elhagytunk földet, pénzt... ugyanis itt kell hagynunk... de magunkkal visszük a megtalált Lelket. És az emberek gunyolódtak: Bolondok ezek. De pünkösöd volt mégis. Akkor született meg a Lélek ünnepe. A Lélek virága kinyílt bennük és leparancsolta trónjáról a testet. Mert ez így megy. Aki Istennek Lelkére vágyik, csak lélekkel kapcsolódhatik Istenhez. Tűz csak tűzzel egyesül, de vízzel soha.

Ma újra Pünkösöd van. Istenről bugnak, Istennek Lelkéről a templomok orgonái. Istennek lelkéről zeng az Ige, templomok szószékein és virágok ajkán. De vajjon lelkek hallgatják-e? Hol van a Lélek a mi életünkben? Hol van a lélek hite, az Örök Életben, Isten jóságában? Hol vannak a Lélek tettei, amelyek emberek testvéri szeretetéről beszélnek? És a Lélekünnep?

Istennek lelke bennünk van. Ott szunnyad és álmodik, mint a virágok a picinyke magban. Arról szó álmodat, hogy egyszer csak eljő az ideje az ő virágzásának. Álmodik a lelkünk szép világról, amelyben mint a tenger cseppjei, összeölelkezik a Szeretet ölében minden ember. Álmodik arról, hogy egyszer kinyílik és élni fog örökké.

A völgyek ölében, a fák ringó karján nyil-

nak a virágok. Istennek lelke megérintette s egyszerre lemondott életéről minden rügy, mag, hogy virággá legyen. Engedjétek ti is testvéreim, a test vázában nyilni lelketek virágját. És ha valakit szenvedés borít, — mint virág a sírhalmot — és lélekről beszél mégis, ne gunyolódjatok a szenvedésben lelket nyilasztó fájdalommal és ne gondoljátok, hogy „édes bortól részeg“, mert Istennek Lelke beszél ajakáról, Istennek szent Lelke, amely kitöltötte rajta. *Biró Lajos.*

KRÓNIKA.

Lelkészi jelentés.

A budapesti egyházközség f. évi március 26-án tartott közgyűlésén felolvasta **Józan Miklós** lelkészelnök.

(Folytatás.)

Hitoktatás a bpesti és környékielemi-, polgári- és középiskolákban és tanítónőképzőkben rendszeresen folyt. Másodlelkészafia és két rendes hitoktató és két kiegészítő hitoktató a Kezeli Tanács által megállapított beosztás szerint heti 59 órán át mintegy 430 iskolásgyermeket tanítottak az unitárius hitelvekre, megismertetve őket egyúttal sokat szenvedett Anyaszentegyházunk küzdelmes múltjával és a létalapját képező erkölcsi felfogással. Időnkint a nevelésügyi bizottság tagjai hospitáltak a hittanórákon s ugyanők megjelentek az iskolai évet bezáró csoportvizsgákon is. Az eredményről szóló jelentés kedvező. Csak itt-ott az énektanítás mutat fel némi hiányt; de ez később pótolható, ha már a szöveggel ebben a zsenge korban megismerkedtek. (Barabás István 6 óra, Péterffy Gyula 3 óra, Imreh Ilona 9 óra, Pethő István 20 óra, dr. Iván László 21 óra.

Pethő István múlt év június vége felé megjött angliai tanulmányi szabadságáról. A manchesteri Unitarian College-ban töltött iskolai év egy életre szóló tanulság az ifjunak, aki ezt most mind az egyház és a Haza javára kívánja értékesíteni abban a vonatkozásban is, amelyet ez az év jelent az egész magyar világnak a nyár folyamán Gödöllőn tartandó Jamboree-val kapcsolatban. A cserkészeknek ez a világgraszoló nagy táborozása már nem az az egyszerű katonás fegyelem és nemes szórakozás, mint a dunabogdányi, szepezdi és hántai voltak a 345. sz. „*János Zsigmond*“ unitárius cserkészcsapat számára, hanem erő próbája az egész magyar cserkészletnek, amelyet a mieinknek eddigi jó hírnevükre való tekintettel, becsülettel ki kell álla-

nio; hogy így a *Revizió* évében megmutathassuk a világnak, hogy kik vagyunk, mik vagyunk és hogy nem érdemeljük meg azt a sorsot, amelyet nekünk Trianonban szántak e világ elvakult hatalmasai. Az egyház meghoz minden áldozatot, ami tőle telik ezekben a nehéz időkben. Lesz sátor, lesz diszes zászló, lesz jelentős társadalmi támogatás és érdeklődés az egész vonalon; de azután legyen fegyelem és kitartás a csapatban is, hogy mint „székely csapat” illendőképen megállja a helyét apraja-nagyja, mint egyházunknak egyik csalhatatlan büszke reménysége.

Reformáció emlékűnnapján d. e. 11 órakor a Rádióban éppen Pethő István afia beszélt az iskolai ifjuságnak itt s így alkalma volt, hogy szívének melegét és lelkének kincseit közölje velök; amire a jövő nemzedék ebben a mai zürzavaros életben ugyancsak reá van utalva.

Hitoktatással kapcsolatban megemlítem még, hogy az iskolai év ünnepélyes megnyitására és bezárására kellő időben intézkedtünk s azon növendékeink elég szép számmal jelentek meg. Tankönyvvvel mindenkit sikerült ellátnunk, egyrészt a rendelkezésre álló segélykönyvtár útján. Ami még hiány is mielőbb pótolandó: az t. i., hogy minden tanulónak a kezébe adjunk egy kis bibliát és egy énekeskönyvet. Maecénásokra mostanában nem számíthatunk; de egy-egy kisbiblia és énekeskönyv még a mai körülmények között is csak kikerül mindenkitől, ha komolyan akarjuk s átérezzük, hogy kötelességet teljesítünk és jót teszünk a Krisztus cselédeivel.

Nemzeti ünnepet megtartottuk: III. 15. Hősök Emléknapiját szintén: V. utolsó vas. Nagypénteken a Passiót ismét felújítottuk. Közös Reformáció Ünnepet tartottunk a pesti Vigadóban protestáns testvéreinkkel: a záró beszédet dr. Tóth György curiai bíró afia tartotta. Megjelent a „Ker. Magvető”-ben.

Belsőlipótvárosi ref. gyülekezet dr. Victor János, theol. tanárt megválasztotta rendes lelkészének s egyelőre a kölcsönösség elvénél fogva Koháry-utcai templomunkban (vasárnap d. e. 1/210—1/211) tartják az istentiszteletet. Ó-esztendő estéli istentiszteletünkön, mint házigazda, én is részt vettem.

A szegény olvasó javára báró dr. Daniel Gábor egyházközs. gondnok 20 P-t (öt olvasó) adományozott. A nemes adományt hálással köszönjük s reméljük, hogy az eddigi példák követésére találunk. Minden igyekezetünk arra irányul, hogy ezt az anyagiakban nyilvánuló elismerést szellemiekkel viszonzozzuk.

Templom-renoválás és az adózás.

Az egyházközség székházának rendes bevételei a nagy adózás folytán a szükséges karbantartáson kívül nagyobb javításokra nem elegendők. A múltban mások voltak a személyzeti és jövedelmi viszonyok. A háboru ezt is megváltoztatta.

A változott viszonyok mellett az ezelőtt 43 évvel épített gyönyörű székházunkon olyan avulások jelentkeznek, amelyeket halogatni nagyobb károsodás nélkül nem lehet.

Gotikus stílusú szép templomházunk fedélzetének bádogg részait az idő vasfoga nagyon megrongálta. Ezek a bádogg-fedések 30-40 évig szoktak tartani. Ekkor javításra szorulnak. Első gondnoki jelentésemben részletesen reá mutattam azokra az elodázhatatlan renoválásokra, amelyek nagyobb összeget igényelnek.

A templomház fedélzetén kívül igen kellemetlen jelenség, hogy az egész épület fala az udvari részen 2 méter magasságig vizes. A talajviz felszivódása folytán a templom alatti földszinti lakások is teljesen nedvesek. Ez a vizesedés régebbi időben keletkezett és állandóan tör a falon fölfelé. Egyes helyeken az I. emeletet is megközelítette. Ezt most már okvetlen renováltatni kell. A sokféle szigetelési mód közül a legbiztosabbat kellene választanunk de ez nagyon költséges. Itt azonban a halogatás nagyon veszélyes. Itt tenni kell. Az egyház vezetősége a maga részéről mindent megtesz a székház karbantartására, de én szükségesnek tartom a hivek figyelmét is fölhívni erre a körülményre, mert a székház mindnyájunk büszkesége. Ez azonban arra is kötelez, hogy minden unitárius teljesítse kötelességét: az évi rendes adóját fizesse be pontosan, hogy templomházunkat renováltathassuk. (T. Gy.)

Lapunk következő összevont száma szeptember 15-re jelenik meg. A négy nyári hónapban (június—szeptember) csak összevont számokat adhatunk ki, mivel az anyagiak nem állnak korlátlanul rendelkezésünkre, másrészt pedig a nyári hónapokban hiveink jó része elutazik a fővárosból. Éppen ezért jónak látjuk anyagi erőinket a tíz munkahónapra összevonni.

Konfirmációi ünnepély volt május 25-én áldozócsütörtökön budapesti templomunkban. A templom zsufolásig megtelt a konfirmándusok szüleivel, rokonaival és az érdeklődőkkel. A konfirmációi szertartást *Barabás István* lelkész végezte, aki a szószéki szolgálat után a kátéból kikérdezte a növendékeket, majd Urvacsorai előkészítő beszédet intézett hozzájuk. Buzdította az egyház leendő tagjait, hogy szeressék vallásukat, a templomot, amelyben ugyan aranyat és ezüstöt nem lehet találni, de mindezeknél drágábbat, egy baráti jó szót, egy meleg kézszorítást s ezen felül az örökkévaló Szeretet megnyilatkozását, mely teljesen elegendő egy egész élet-

re. Ezekután kiosztotta az Úrvacsorai szent jegyeket, amelyekben most részesültek először a növendékek. Konfirmált az idén negyvenhárom ifju, akiknek névsora a következő: András Gizella, Balogh Dénes, Balogh Margit, Baranyi Ida, Bátyka Ilona, Benkő Aranka, Berde Károly, Berei Mária, Biró Endre, Bozóki Lea, Bölöni Zoltán, Bükkösi Erzsébet, Csath Piroska, Csoma Ilona, Csucsi János, Dalmady Miklós, Demetrovics Dezső, Derzsy László, Fekete Ida, Fenvédi József, Fodor Arpad, Füzi Gábor, Gál Ida, Gombos Ödön, Gotthard Márta, Hercz Kálmán, Iszlai Domokos, Marosi Péter, Matka Lajos, Mihály Judit, Nagy Ilona, Pál Rózsi, Papp Károly, Párditka Gizella, Sófalyv Endre, Soós Margit, Szabó Béla, Szabó Márta, Szamosi Soós Attila, Szimonidesz Ilona, Szőke Béla, Szőke Gergely, Zsakó István.

Az érettségiző tanulók vallástani vizsgája május 8-án volt a tanácsteremben *Lőrincz* Dénes igazgató, kebli tanácsos elnöklete alatt. Az idén tizenhat növendéket bocsátottunk szárnyra abban a szent reményben, hogy az életbe kilépők megőrzik azokat a szent kapcsolatokat, amelyek őket eddig is az unitárius evangéliumhoz fűzték. A tizenhat növendék névsora a következő: Balogh Miklós, Buzogány Elek, Häutler György, Kaáli Nagy Zoltán, Kepes Agoston, Kepes Jenő, Mannó Katalin, Pálffy Miklós, Rajczi Mária, Skall Zoltán, Szegedy Lea Márta és Ujlaki Veronika, gimnáziumi érettségi vizsgára továbbá Gárdos Sándor, László Attila, László György és Ranzenhoffer Henrik kereskedelmi érettségi vizsgára álltak. Jó sikert kívánunk!

Vasárnapi iskolai beszámoló értekezletet tartottak a vasárnapi iskolai vezetők május 23-án a tanácsteremben. Az értekezlet örvendetesen állapította meg, hogy vasárnaponként tanulóink közül kb. 220 vesz részt a különböző iskolákban tartott gyermekistentiszteleteken. Az értekezlet ismét kihangsúlyozta, hogy nálunk Magyarországon a vasárnapi iskola nem hitoktatási pótlék, hanem valóságos Istentisztelet, mely a gyermeki lélekhez alkalmazkodik s éppen ezért az ének és az imádság annak elmaradhatatlan része. A bibliai szövegek feldolgozásánál is a tárgyi ismeret mellett és afölé emelkedve, a lelki buzdítások és ráhatások a fontosak s éppen ezért úgy a gyermek, mint a vezető részéről folytonos tanúságtételre van szükség a bibliai igazságok mellett. Az értekezlet tudomásul vette, hogy a jövő esztendőben ószövetségi történetek és próféciák szerepelnek a gyermekistentiszteleti buzdításokban. A vezérkönyvet ehhez huszonnégy ószövetségi szövegrész alapján már Iván László dr. el is készítette. Sokszorosításához a költségeket a kebli Tanács megszavazta.

Az évváró hittanvizsgákat a kebli tanács kiküldött biztosai és az érdeklődő szülők jelenlétében megtartottuk. Évváró Istentisztelet június 15-én d. e. 9 órakor, amelyen Pethő István hitoktató lelkész prédikál.

Heltai Gáspárról a XVI. század nagy bibliafordítójáról, aki egyben az első kolozsvári unitárius lelkész volt, neveztük el bibliakörünket, amely szerény kezdetből kiindulva immár második évi munkásságát zárja le a budapesti

unitárius egyház keretén belül. A Kebli Tanács az elnevezést tudomásul vette s így mostantól kezdve „Heltai Gáspár Bibliakör” néven fogunk az egyházi köztudatban szerepelni. A bibliakör lelki vezetője az elmúlt két esztendőben lapunk felelős szerkesztője dr. Iván László volt. A tavaszi évszakban június 1-én tartottuk utolsó összejövetelünket. A nyáron szünetel a kör működése s ismét októberben kezdjük meg. Erről még közlünk annak idején hírt. Kérjük hűveinket, ifjúságunkat, hogy a biblia világa iránt érdeklődjenek s jöjjenek öszszel minél többen esti összejöveteleinkre.

Pünkösdi ünnepeinken templomaink ismét megteltek buzgó hűvekkel. — A Koháry-utcai templomban Úrvacsorát vettek 240-en. A kenyeret Józán Miklósné püspöki vikáriusné, a bort özv. Lipkay Arthurné adták. Pestszent-erzsébeten Úrvacsorát vettek 40-en. A kenyeret Ötvös János, a bort Varga Mózes adták. Isten áldása legyen a kegyes adakozókon. — Pünkösöd második ünnepén Koháry-utcai templomunkból Istentiszteletet közvetített a magyar rádió. Ez alkalommal Józán Miklós püsp. vikárius fejtegette szép beszédben a pünkösdi lélek üzenetét.

Zászlóavatás. Nagy ünnepre készülnek a mi cserkészeink. 1933. június 15-én, d. e. fél 11 órakor fogják fölavatni a Koháry-utcai templomban az új csapatzászlójukat. A zászló szépségében is fölveszi a versenyt a legnagyobb csapatok zászlóival, de az értékét sokra emeli az, hogy szerető, nemes gondolkodású hűveink összeadott filléreiből telt ki. A Nőszövetség, mint Zászlónya vállalta ebben a nagy szegénységben a zászló költségeinek összegyűjtését. És a mi drága édesanyáink munkáját most is áldás koronázta, mert a zászló már csaknem kész. A csapat az avatási ünnepet az öszszes Unitárius Társadalmi Egyesületek védnöksége alatt rendezi. Avató beszédet Józán Miklós püspöki vicarius mond. Készülnek az egyesületek által adományozandó zászlószalagok is. Ezek közül az első meg is érkezett már Angliából a 123. sz. manchesteri unitárius testvércsapattól. Utban van felénk egy Erdélyből is. Emlékezzünk az időpontra! 1933. június 15. d. e. fél 11 órakor a Koháry-utcai templomunkban. Az egész unitárius társadalom fölemelő nagy ünnepe lesz. Legyünk ott mindannyian.

A május havi kebli tanácsai ülésen beszámoltunk az áhitat napokról, a hittan csoportok ezévi munkájáról s a vizsgabiztosok is kijelöltettek s a vasárnapi iskola évváró ünnepéről is megemlékeztünk. A tanítást Budapesten 17 csoportban heti 40 órában 345 tanulóval (179 fiú, 166 leány) a környéken 6 csoportba heti 16 órában 110 tanulóval (63 fiú, 47 leány) végzi 5 hitoktató s a vasárnapi iskolában körülbelül 200 növendékkel 19 csoportvezető. Ezek a ridegszámok is mutatják, hogy alapos munka folyik ifjaink erkölcsi és vallási nevelése körül. Úgy az oktatók, mint a biztosok derék munkájának köszönhetjük, hogy szétszórta lakó ifjainkat ily szép eredménnyel oktathatjuk, legyőzve a távolsági nehézségeket. A jövő tanévre nézve megállapítottuk az új hitoktatási beosztást és a vasárnapi iskola tanmenetét. Együttal megemlékeztünk az idejű konfirmációról. Konfirmáltak 43-an, 24 fiú és 19 leány. A konfirmáltak Unitárius Konfirmációi Emlékkönyvet kaptak. Barabás István lelkész oktatta őket és vezette az

urasztalához és a püspöki vikárius áldotta meg gyermekeinket. Végül beszámoltunk arról a nagy horderejű tevékenységről, amelyet lelkészeink kifejtének a szorványok gondozásával. X. Máv telepi szorvány, Kispest, Pestszenterzsébet, Sas-halom, Pestszentlőrinc. Csepel, Debrecen, Győr, Nyiregyháza, Gyula, Mezőtur, Dévaványa, Kecskemét, Békés, Eger, Békéscsaba, Rákospalota, Ujpest, Gömb-utcai szorvány, Csepel, Pestszentlőrinc. Mindegyik egy-egy állomása, egy-örhelye az unitarizmusnak ahová az unitárius ígét viszik lelkészeink felkeresve a 200 résztvevővel bíró körzetet, de ugyanilyen lelkesedéssel és készültséggel a 10—20, sőt annál kevesebb lélekkel bíró körzeteket is bizva Jézus ígéréiben: „Ahol ketten avagy hárman egybegyűltek az én nevemben én is köztetek vagyok.” Nótárius.

Gazdasági ügyekkel is foglalkozott a keblí tanács. Legelsősorban tájékoztatta a megjeleneteket, hogy az előirányzott:

75 965 P.-ből az első négyhónapba	25.512 P.
folyt be és erre volt kiadás	21.935 P.
feleslegként mutatkozik	3.577 P.
még eddig ki nincs fizetve	2.744 P.
tulajdonképeni maradvány	833 P.

Megnyugvásul vette tudomásul, hogy nagy erőfeszítéssel, bölcs takarékoskodással és puritán sáfárkodással sikerült ezideig a pénzügyi egyensúlyt fenntartani. Uiból és itt is kérjük hibeinket az adók pontos fizetésére. Dukai Takács Ferenc nyug. mozdonyvezető a Lelkeszi nyugdíjalapra 200 P.-t, Misszió házra 100 P.-t. Közalapra 50 P.-t, Templom alapra 50 P.-t, Unitárius Nőszövetségnek 50 P.-t és Percelné Kozma Flóra Leányegyesületnek 50 P.-t, összesen 500 P.-t küldött halála előtt. Ez az áldozatkészség követésre méltó.

Templomházunkban levő lakásoknál újból kértek engedményeket és javításokat. A méltányos bérét teljesíti is az egyház, de azzal a ház tiszta jövedelmét fogyasztja. Ugyisint maga a ház is követeli a javítást. Legjobb volna egy alapos renoválást eszközölni, de az 20—30.000 P. összegbe kerülne. Egyelőre kisebb javításokat eszközöl a vagyonkezelő gondnok előterjesztése alapján. Hogy hibeinknek fogalmuk legyen erről közölünk egy pár tételt:

Uccai párkány csatornák	317 P.
Padlás csatornák	214 P.
Udvari ablakok mázolása	142 P.
Kőfaragó munkák	154 P.
összesen :	827 P.

mit okvetlenül el kell végeztetni.

Ezért ne vegyék hibeink zokon, ha az adók pontos befizetését emlegetjük. Azzal ép úgy szolgáljuk egyházunk érdekeit, mint a lelkiekben a templom látogatás. Egyházunkat akkor szolgáljuk igazán, ha megjelenésünkkel, munkánkkal és pénzünkkel egyaránt támogatjuk egyházunkat.

Jegyző.

Az Unitárius Misszió Ház Bizottsága ujonnan megválasztott elnöke dr. Mikó Gábor elnöklete alatti 1933. máj. 29-én bizottsági ülést tartott, melyen kegyeletes szavakkal parentálta el Székely Mózes ny. rendőrfőtanácsos, biz. tag, afiát. A lelkészi jelentések hü képét adják annak a missziói és gondozói munkának, melyet a Misz-

szió Ház intézménye lelkészein keresztül a magyar unitáriusság érdekében végez. Örömmel állapítja meg a bizottság, hogy amerikai Unitárius Társulatunk nevében dr. Cornish és dr. Dexter hálás elismeréssel veszik tudomásul az 1932. évről szóló minden irányban kiterjedő részletes és pontos jelentésünket. A házgondnoki jelentés szomoruan világít reá az általános gazdasági helyzet megrajzolása kapcsán a reánk nehezedő terhekre, melyek a pénzügyi gazdálkodás elé egyre nagyobb akadályokat tornyosítanak. Örömmel állapíthatja meg a bizottság, hogy az önálló h. lelkészi állás felállítása mennyire hathatósan mutatta meg a maga értékeit az elmúlt esztendő folyamán s további egy évre — a gazdasági helyzet kényszerűségei miatt — egyelőre újra további egy évre alkalmazza az állás jelenlegi betöltőjét Ferencz József lelkészt. Az internátusi jelentések kapcsán örömmel állapítja meg azt, hogy ifjuságunk egy része komolyan készülődik pályájára, de sajnálattal szögezi le, hogy egyesek hosszú esztendők szeretetét és gondoskodását elfelejtik. A kérések során a bizottság támogatta a cserkészcsapat és az ifjusági konferencia szervezőit.

Brassai Sámuel Unitárius Ifjusági Egyesületünk 1933. máj. 13-án az Unitárius Misszió Ház templomában az erdélyi unitárius kollégiumok szellemét idézve, erdélyi kulturestélyt rendezett. A zsufolásig megtelt templomban felelevenedett a múlt, s az iskolák padjai közül életünkbe szökött elmúlt ifjuságunk. Pethő István meghatott hangú imája, hálaadás volt a tudomány minden gazdag ajándékáért. Megnyitójában dr. vitéz Nyiregy Géza az iskolák megszentelt hagyományaira világított reá, s köszöntötte vendégeinket, kiknek sorában ott volt prof. van Holk, leydeni egyetemi professzor, az unitárius keresztények világszövetsége főtitkári székében dr. Drummond utóda és van Leuween theol. akad. hallgató, a Leyden International Bureau titkára, dr. Boros Györgyné erdélyi püspökünk felesége, a székelykereszturi és a kolozsvári iskolák felügyelő gondokai dr. Elekes Domokos és dr. Ferencz József, akik tartalmas előadásukban reámutattak arra, hogy a magyar felekezeti iskola Erdélyben ma tündérvár és katakomba, melyek egyedüli mentsvárai a magyar kulturának. Egyházi életünk vezetőemberei és a magyar protestáns társadalmi szervek is kellőképen képviseltették magukat. Endrey Tamás és Supka Magda szavalataikon keresztül Erdély levegőjét éreztük felénk-áramlani, s ugyanez a féltő gondoskodás áradt ki a beteg Reményik Sándor által elküldött versekből, melyek Biró Lajos előadásában a mai erdélyi lélek lüktetését mutatták meg. Komjátszeghy Lajos művészettel előadott hegedűszáma, Nagy Sándor kíséretével mindnyájunkat gyönyörködtetett. Ferencz József bezárójában reámutatott az erdélyi iskolák szellemére s hangsúlyozta, hogy minden alkalom, amikor ezelőtt a szellem előtt tisztelgünk, ünnepet jelent számunkra.

Külön ünnepe volt az egybegyűlt közönségnek, hogy ezen a napon tette meg első hivatalos látogatását van Holk tanár, a nemzetközi szervezet főtitkára, aki dr. Csiki Gábor által tolmácsolt beszédében az unitárius összetartás és lélekközösség erejére mutatott reá.

Az ünnepélyt társas vacsora követte, ahol a hit

vafalós uton távollevő ifj. dr. Kozma Jenő elnök helyett Ferencz József üdvözölte a vendégeket. Dimény Mózes f. II. gondnok az ifjuságra üritette poharát dr. Ferencz József dr. Boros Györgyné főtisztelendő asszonyon keresztül az unitárius női munkát köszöntette, míg az ifjuság képviselői a Szolhe külügyi elnöke és leányegyletünk tagja, Wagner Margit angol nyelven köszöntötték van Holk professzort, aki meghatott szavakkal köszönte meg az ünnepelést.

A Brassai egyesület szemináriumi előadásai sorozatában van Holk egyetemi tanár az unitárius keresztények ifjusági mozgalmairól, van Leewen theol. akad. hallgató a holland modernista és remonstráns ifjuság mozgalmát ismertette Ferencz József tolmácsolása mellett. Egyik legközelebbi előadásunkban jun. 25-án ifj. Ürmösi Károly az erdélyi magyar unitárius ifjuság helyzetéről fog előadást tartani este 8 órakor.

Érdekes vendége volt a budapesti unitárius nőszövetségnek Czerják Lajos orosz hadifogoly személyében. Czerják testvérünk Lókod (Udvarhely vm.) községből vount be katonának 1914-ben; orosz harctéren fogságba esett, a fogságban megnősült, kis leánya született s most 19 év után szülőföldjének szeretete visszahívta. Sok nyomorúságon ment keresztül, a szovjet tengernyi szenvedésén, míg végre 19 évi távollét után sikerült Budapestre jutnia, ahol a rendőrség életvédelmi osztálya a nőszövetség gondjaiba ajánlotta. S valóban jó helyre jött, mert **Barabás Istvánné** tiszt. asszony fáradságot nem ismert, amikor heteken át járta a különböző hatóságokat, míg végre sikerül a vendég számára román utlevelet szerezni s a szovjetházasságot a magyar hatóságok előtt valóságos, európai házassággá változtatni. Egy boldog emberpár áldja az ő jó szívét és buzgó lelkesedését s egy ősi röghöz megtért székelly imádkozik ismét 19 év után az egyszerű kis székelly templomban.

Idősebb egyháztagok az ifjusági konferencián. Az ifjusági konferencia lefolyása iránt idősebb egyháztagok, kebli tanácsosok körében is érdeklődés mutatkozik, ami nem is csodálatra méltó, hiszen ezek az előadások eszméletetők lesznek minden unitáriusra nézve s az unitárius öntudat kialakulására nagy befolyást fognak gyakorolni úgy az öregek, mint a fiatalok lelkében. Amennyiben az érdeklődés még növekedne az idősebb korosztályból, mindannyiuk figyelmét felhívja a konferencia vezetősége arra, hogy ellátását napi egy pengő husz fillérért minden résztvevőnek biztosítani tudunk s viszont lakást Dunabogdány gazdáinál lehet bérelni, mivel ez a község amúgy is nyaralóktól látogatott hely szép fekvésénél fogva. Akik csak rövidebb időre (kb. 2—4 napra) akarnak kijönni, szintén előre jelentsék be szándékukat Pethő István hitoktató lelkésznel (IX., Rákos-utca 3). Hajók indulása Budapest Eötvös-térről 8:30, 11:00, 14:30. Dunabogdányból 5:30, 11:15, 19:25, 21:30. Menetidő fölfelé 3 $\frac{1}{2}$ óra, lefelé 2 $\frac{1}{2}$ óra, az éjszakai járatoknál 3 óra.

Unitárius kirándulást rendeznek az egyháztársadalmi egyesületek július hó 2-án Dunabogdányba. Indulás hajóval az Eötvös térről 8 óra 50 perckor, Istenlisztelelet tart Józán Miklós püspöki vikárius.

Dr. Szabó Elek. Kövend községben (Torda-Aranyos vm.) lakó hivünk Szabó András fiát, Eleket f. hó 13-án a szegedi m. kir. Ferenc József Tudományos Egyetemen avatták jogi doktorrá. Jövő pályán sok sikert és szerencsét kívánunk.

Az országos tanulmányi versenyen egy unitárius ifju: **Kepes Jenő** a kőbányai reálgimnázium VIII. o. növendéke a matematikában második lett. Sok sikert kívánunk!

A gyülekezeti terem felszerelése. Az unitárius közös vacsorák rendezését az egyházközség vezetősége kezdeményezte és a Missioház vezetőségével közösen valósította meg. Az egyházközség vezetősége sulyt helyez arra, hogy a közös vacsorák megrendezésének lehetőségei a jövőben kedvezőbbé váljanak és hogy a felszerelés minden vonatkozásban az unitárius szerénységnek megfelelően ugyan, azonban a jóleső kívánsághoz szabottan mindenkit kielégítsenek.

Unitárius diplomaink, iskoláink és más középületeinknek, ugyszintén mindenféle történelmi emlékeinknek képeit kezdte gyűjteni könyvtárunk, amelyből egy sorozatot szándékszunk összeállítani és kiadni. Ezért szeretettel kérjük a kedves olvasót, hogy a nemes célt szolgálva, ilyen tárgyú képekkel, levelezőlapokkal könyvtárunkat megajándékozzon szíveskedjék. Ezzel egyuttal a kegyes ajándékozó nevét is megörökíti Aranykönyvünkben. (Cim: Budapest, V., Koháry-u. 4. sz. I. em.)

Minden unitárius vonatkozású könyvet, hirlapi cikket, — főképp erdélyieket — (amit unitáriusok, vagy unitáriusokról irtak), ugyszintén a kéziratokat is gyűjti könyvtárunk, amelyeknek szíves beküldését kérjük Unitárius Könyvtárunk címére: Budapest, V. ker. Koháry-u. 4. sz. I. emelet.

Gyermekeinknek vegyünk emlékül énekeskönyvet (3— P.) és imakönyvet (3 P. 40 f-től — 9 P-ig.), az Unitárius Iratmiszió-nál Bp. V. Koháry-u. 4. sz. I. em. vagy a Lelkészi Hivatalnál.

A Protestáns Országos Árvaegylet 74 év óta fejt ki gyönyörű emberbaráti munkát, amidőn fenntartja a Protestáns Országos Arvaházat. Az árvaegyletet a világháboru alatt nagy veszteség érte, amikor 1,300.000 arany korona vagyonát teljesen hadikölcsönbe fektette s így akarta nemzeti kötelességnek is eleget tenni. Azóta teljesen a protestáns társadalomra támaszkodik e nemes intézmény. F. évi június 13-án kedden országos gyűjtőnapot rendez s most azt kéri hogy ezen a napon ne legyen egy református, evangélikus és unitárius hívő sem, aki nem siet segítségére e nemes munkát végző, jézusi szellemtől átitatott intézménynek. Adjunk, hogy adhassanak!

Vidék.

Biró Lajos hódmezővásárhelyi lelkészünk sulyos természetű vakbél műtéten ment keresztül május 21-én. Mint az orvosok megállapították, csak egy félnapi késedelem kellett volna ahhoz, hogy lelkésztársunk e földi tereket elhagyja. De semmi sem történik véletlenül. Isten úgy akarta, hogy Biró Lajos tovább is itt szolgáljon, mert rája a csonka haza unitáriusainak is szükségük van. Tudjuk, hogy ő sokszor ismételteti a bibliájából Pál apostol mondását: „Nékem az élet Krisztus és a meghalás nyereség”, de most mi mégis örvendezve mondjuk, hogy az Istenben élő lelkek e földnek is nagy nyereséget jelentenek és ezzel a gondolattal kívánunk jó egészséget kedves lelkésztársunknak. Egyébként e szá-

munkban hozzuk az emberi lélek vágyódásairól szóló szép elmélkedését.

A **pestszentlőrinci** hívek f. hó 6-án este tartották szokásos családi estjüket. A műsor keretében felléptek: Hegedüs Eszti, Vámos Rózi és Ilonka, Bardocz Rózi, Molnár Irénke, Egeni Sárka, Sándor Zoltán, Ágoston Ferenc, Bardocz Tamás, Borbély István, Fekete Ida és Szentgyörgyi Mancika. A műsor után a jókedvű, mintegy 120 főnyi társaság a késő órákig együtt maradt.

Gyulai szórványunkban Dr. Csiki Gábor misszió lelkész május 28-án tartott urvacsorával kapcsolatos Istentiszteletet a ref. templomban, mely alkalommal 21 hívünk vett urvacsorát. Az urvacsorai kenyeret és bort Szász Domokos atyánkfiá adta, s ugyancsak ő látta vendégül körünkben oly ritkán megforduló lelkész atyánkfiát. Isten áldása legyen az áldozatkész sziveken és tetteiken. Előző nap esti óráiban gyulai ifjaink egybegyültek, hogy a szószék és templom padjai közötti távolságot egy közvetlen közelséggel felcserélve bizalmasabban érintkezhessenek lelkészükkel. Közének után Dr. Csiki Gábor imát mondott, majd megbeszélés formában ellátta szükséges utbaigazításokkal családalapítás előtt álló ifjainkat s végül hangsúlyozta, hogy csak addig vagyunk jó unitáriusok, míg székely fajiságunkat megőrizzük, mert ez az érzés őseink szívében már századok óta egybeforrt — Az ifj. megbeszélés mély hatást, s remélhetőleg maradandó nyomokat hagyva közé-
nekkel ért véget.
J. D.

Nyiregyházán május 21-én tartott Istentiszteletet Józán Miklós püsp. vikárius, az evang. iskolák dísztermében. Az Istentiszteleten a keresztény testvériség jeléül részt vett Paulik János evang. főesperes is. Az Urvacsora szent jegyében 34-en részesültek.

Sopronban máj 28-án tartott Istentiszteletet Józán Miklós püsp. vikárius a ref. templomban. Ez alkalommal 12-en vettek Urvacsorát.

Győrben máj. 21-én a ref. templomban tartott Istentiszteletet dr. Csiki Gábor missziói lelkész. Ez alkalommal 28-an vettek Urvacsorát. A híveket a missziói lelkész özv. dr. Josipovich Istvánné vezetésével meglátogatta.

Unitárius lelkész Egerben. Dr. Csiki Gábor lelkész az egri református egyházközség gondnokságától meghívást kapott, hogy a helybeli református templomban június 11-én istentiszteletet tartson. Szép példája ez annak, hogy az egy hazának gyermekei együtt imádkozhatnak a hazáért s hallgathatják Isten szent ígézeit. Kell-e a keresztény egyházak egyetértéséhez ennél szebb példa?

Erdély.

A Nemzetközi Unitárius Társulat (Utrecht) főtitkára dr. van Holk egyetemi tanár május 3. és 4-én meglátogatta kísérelőjével együtt erdélyi testvéreinket is. Meglátogatták a bukaresti, nagyajtai, bölöni, brassói egyházközségeinket, továbbá Tordát, Torockót és környékét. Kolozsváron a theologiai akadémiával foglalkozott s két előadást tartott a hollandiai bölseleti, vallási és társadalmi mozgalmakról. Beszélt arról az ifju feltörekvő szellemről, amely hivatva van átalakítani az egész világ képét. Egy harmadik előadásban pedig a Nemzetközi Társulat történetét és törekvéseit ismertette. A Nemzetközi Társulatnak úgy az erdélyi, mint mi magyar unitáriusok tagjai vagyunk.

A székelykereszturi gazdasági iskolában 44 tanuló jelentkezett vizsgára s bár legszigorubbán folytak a vizsgák, egyetlen egy sem bukott el. Kitűnő eredménnyel vizsgázott 1, je-

lesen 14. Az iskolának egyházunk áldozatkészségéből elsőrangú mintagazdasága van. Az iskolában a nyár folyamán négy hetes női gazdasági tanfolyam nyílik meg a népműveltség terjesztésére.

Az erdélyi egyetemes ifjusági szervezet konferenciája augusztus végén lesz Kövenden. Szeretnők, ha a mi ifjusági szervezetünk is elküldhetné a maga képviselőjét, aki már — adja Isten — beszámolhatna, a mi első próbálkozásunkról is.

Ifjusági nap Szentgericén. A marosköri ifjusági körök április 30-án Szentgericén kör konferenciát és háziipari kiállítást tartottak. A délelőtti istentiszteleti szolgálatot Biró Izsák helybeli és Osongvay Lajos nyárádszentlászlói lelkész látták el a zsufolásig megtelt ősi nagy templomban. Délután a konferencián Fülöp Zoltán iklandi és Máthé Zsigmond nyárádszentmártoni lelkész tartottak konferencia beszédeket. Este a kulturházban műsoros estély volt, melyen dr. Ferenczy Zsigmond orsz. gyűlési képviselő beszélt.

Az angolországi leány-ösztöndijra egyik női theologus is pályázott. Örömmel jelentjük ezt, mert végre-valahára el fogjuk érni, hogy az unitárius áldozatkészségből tanuló lányaink visszatértek után valóban foglalkozni fognak a mi mozgalmunk ügyeivel. Eddig ez teljesen hiányzott, ezért állunk mindenütt oly elmaradtan a női szervezkedés terén. Adná Isten, hogy végre itt is változás állana be.

Sinfalvai szomorú eseményeket megrendült szívvel olvastuk mindannyian. A szörnyű pusztítás mintha a mi saját javainkat tette volna tönkre. Árkossy Tamás lelkész egészsége annyira megrendült, hogy Kolozsvárra szállították kórházba. Őszinte részvételt fordulunk az ő betegágya felé s azok felé a szomorú családok felé, akiknek életében egy új sirhant jelzi a sinfalvai véres napokat.

A bukaresti unitárius egyházközség pünkösdkor megalakult. Az alakuló közgyűlés két gondnokot, két jegyzőt és 24 tagból álló keblé tanácsot választott. Lőrinczy Dénes megbízott lelkész Bartha Miklós mérnökkel együtt vezeti a nehéz és felelősségteljes munkát. A bukaresti unitáriusok számára már lap is indult meg Unitárius Hírnök címen. Havonta egyszer nyolc oldalnyi terjedelemben jelenik nyolcadrés alakban (mint a múlt esztendőben az Unit. Értesítő.) A lapot szintén a lelkész szerkeszti. Örvendünk ennek a szép lendületes munkának.

A Kolozsvári Irisz-telepen új templomot akarnak építeni kolozsvári hittestvéreink. Türkössy Sámuel, az új kolozsvári gondnok közvacsoráján a hívek félóra alatt 20.000 leut (700 P.) ajánlottak fel az új templom építésére. Ők áldozatkészek, mert szegények!

Homorodoklándra Kelemen Imre lelkészt választották meg a hívek egyhanguan. Lelkésztársunknak, aki a fiatal papi nemzedék buzgó tagja, jó munkát kívánunk!

Az aranyosgyéresi unitáriusok (kb. 120-an) elhatározták, hogy megalakítják a leányegyházközséget

s a tordai anyaegyházhoz csatlakoztak. Elhatározták, hogy imaházat építenek s erre a célra hét ezer leu évi adót vállaltak. A nemes ügy szellemi vezére *Bende Béla* most végzett lelkész.

Alsójarai egyházközségünkben a theol. ifjuság jól sikerült vallásos ünnepélyt rendezett. Az ünnepélyen dr. Kiss Elek tartott előadást, a theologusok szavaltak, s az ünnepélyt közebed zárta be. Az elszigetelten élő maroknyi unitáriusság vallásos öntudatára nagy hatással volt ez a missziói ut.

Bihar községben a lakosság közt mozgalom indult meg az unitárius vallás befogadására. Az újonnan áttértek számára Rázmán Mór kolozsvári h. lelkész tartotta meg az első Istentiszteletet, amikor is 62-en vettek Urvacsorát. A szervezkedés tovább folyik.

Dukai Takács Ferenc f. évi május 11-én, 77 éves korában elhunyt

Celldömökön, ahol mint nyug. mozdonyfelvigyázó, mindenkéntől megbecsülve, elégedett szerető élettársával, Vatóny Juliannával élt a Batthyány-utca 24. sz. a. családi házában. Innen kísértük ki utolsó útjára a helybeli evang. egyház hiveinek és lelki vezetőinek testvéri együttérzése mellett május 13-án. Életében sokszor adta tanujelét egyházunk iránt való ragaszkodásnak. Kisebb-nagyobb adományai a különböző jótékony célokra mindig pontosan megjötték. Utolsó napjaiban pedig, feleségével együtt, követendő példát adott mindnyájunknak, hogy „**hitbeli köteleseinkről**” el ne feledkezzünk. A sorsához képest iejedelmi adományt még ő maga adhatta postára; 500 pengőt, amely összeg a következő tételekben könyveltett el az adakozó kivánságához képest: **Lelkészi nyugdíjalapra** 200 P. **IX. ker. Rákos-utcai imaház** részére 100 P. **Közalapra** 50 P. **Egyházfentartási alapra** 50 P. **Unitárius Nőszövetség** 50 P. **Unitárius Leányegylet** 50 P. Utolsó kivánsága az volt hogy unitárius pap temesse el. Ez meg is történt. S így alkalmam volt az özvegynek személyesen is kifejezni egyházunk és az intézmények hálás köszönetét. A szép adományt a Kebli Tanács is méltányoló elismeréssel fogadta s a jogutód részére „Emléklapot” állít ki. Áldott az igaznak emlékezete!

Haftl Gyula

53 éves korában Kisbéren 1933. május 6-án elhunyt. A megboldogultban Józán Miklósné püsp. vikáriusné édestestvérét gyászolja. Áldás emlékére!

HIVATALOS RÉSZ

MEGHIVÓ.

Egyházi Igazgató Tanácsunk 1933. június 14. (szerda) d. u. 6 órakor a tanácsteremben

rendkívüli ülést

tart, melyre a Tanács tagjait szeretettel meghívjuk. Budapest, 1933. június 1.

dr. Mikó Ferenc s. k.
főgondnokhelyettes.

Józán Miklós s. k.
püspöki vikárius.

Tárgy: A Missió Ház jogi és gazdasági helyzete.
NB. Állandó vegyesbizottság: 1933. június 12. (hétfő) délután 6 órakor a lelkészi irodán.

Lelkészi nyugdíjalapra újabban adakoztak: Konfirmáló ifjak gyűjtése 22 P. 14 f. *vitéz dr. Zsákó Gyula* (nehai Székely Mózes emlékére), *Zsombolyay Sándor* (esküvő) 20—20 P., *dr. Szinte János*, *özv. dr. Héderváry Hugóné* 10—10 P., *Máté Gyula* (esküvő) 5 P. Ezenkívül nyugtazzuk a következő egyházközségek járulékát: Budapest 1000 P. (folyó év I. részlete), Debrecen 200 P. (1929. II.), Mezőberény 200 P. (1932-ik évre). Mindezekért fogadják a nemesszívü adakozók és gyülekezetek hálás köszönetünket.

Budapest, 1933. június 3.

A nyugdíjalap kezelője.

A házmesteri állás betöltését a presbyterium az őszre halasztotta. Addig az eddigi vice végzi a teendőket.

A Budapesti Unitárius Könyvtár unitárius folyóiratainak jegyzéke. (Az évszámok után irt „k” betű azt jelenti, hogy: kötött, — „f” pedig: fűzött teljes példány.) —

I., **Fölös-példányok**, tehát ezeket cserébe adjuk a II. alatt felsorolt, nálunk hiányzó számokért:

1. Keresztény Magvető (Kolozsvár.)

a. *teljes évfolyamok*: 1861. k. 1863. k. 1870. k. 1871. k. 1881. k. 1885. k. 1886. k. 1887. k. 1888. k. f. 1889. k. f. 1890. k. 1891. k. 1892. k. f. 1893. k. f. 1894. k. f. 1895. k. f. 1896. k. f. 1897. k. f. 1898. k. 1899. k. 1900. k. 1908. f. 1910. f. 1911. f. 1912. f. 1913. f. 1914. f. 1929. f. b., *egyes számok*: 1870: 1. 1872: III. 1878: 1. 1881: 2, 3, 4. 1882: 4. 1887: 1, 4, 6. 1888: 1, 3, 4, 5, 6. 1889: 5. 1890: 2, 3, 4, 5, 6. 1891: 3, 5. 1892: 6. 1893: 1, 2, 4, 5, 6. 1895: 3, 5, 6. 1896: 2, 4. 1897: 2. 1898: 1, 4, 5, 6. 1899: 1, 3, 5, 6. 1900: 2, 4, 6. 1901: 1, 2, 3, 5, 6. 1907: 1, 2, 5, 6. 1908: 1, 2, 3, 4, 6. 1909: 1, 4, 5, 6. 1910: 1, 2, 4, 5, 6. 1911: 1, 2, 3, 6. 1912: 2, 3, 4, 5. 1913: 1, 2, 3, 4, 5. 1914: 1, 3, 4, 5, 6. 1929: 1, 2.

2. Unitárius Közlöny (Kolozsvár.)

a. *teljes évfolyamok*: 1889: k. 1891. k. 1895. k. 1894. k. 1897. k. 1898. k. 1899. k. 1900. k. b. *egyes számok*: 1891: 2, 3, 5, 6, 11. 1892: 1—7, 9—11. 1893: 1—9, 11, 1894: 11, 12. 1895: 1—11. 1896: 1—3, 5—11. 1898: 1—4, 7—12. 1899: 1, 3, 5, 7, 8, 10—12. 1900: 1, 11, 12. 1901: 1—10. 1904: 1—8, 12. 1905: 1, 4, 6, 8, 9, 11, 12. 1907: 1—6, 9, 11. 1909: 1, 2, 5, 12.

3. Unitárius Értesítő (Budapest.)

a. *teljes évfolyamok*: 1922. k. f. 1923. f. 1925. f. 1926. f. 1927. f. 1928. f. 1929. f. b. *egyes számok*: 1922: 2, 3, 4, 6, 7. 1923: 1—8, 11, 12. 1925: 2—12. 1926: 2—7, 9—12, 1927: 1—4, 6—12. 1928: 1—10, 12. 1929: 1—10, 12—16, 18—20. 1931: 1—19.

II. **Hiányzó példányok**, amelyekért cserébe adjuk az I. pont alatt felsorolt számokat:

1. Keresztény Magvető (Kolozsvár.)

a. *egész évfolyam*: 1918. 1919. 1920. 1921. 1922. 1923. 1924. 1925. 1926. 1927. 1928. 1930. 1931. b. *egyes számok*: 1902: 5. 1903: 1—6. 1904: 4. 1905: 4, 5, 6. 1906: 1, 2. 1915: 2, 4. 1918: 6. 1922: 2. 1924: 5, 6. 1925: 3—6, 1926: 5, 6. 1927: 5, 6. 1928: 5, 6. 1930: 6. 1931: 1.

2. Unitárius Közlöny (Kolozsvár.)

a. *egész évfolyam*: 1902. 1903. 1906. 1908. 1910.-tól 1932.-ig b. *egyes számok*: 1906: 5. 1908: 1. 1910: 10. 1911: 1, 8—11. 1912: 1, 6, 11. 1915: 1—10, 12. 1916: 1—5, 7—12. 1917: 1, 3, 5. 1918: 11, 12. 1919/20: 6, 7, 8. 1921:

4-7. 1922: 2-12. 1923: 1-3, 5-10. 1924: 3, 6, 10-12.
 1925: 2-9, 12. 1926: 2, 6, 11. 1927: 2, 4, 6, 7, 11, 12.
 1928: 2, 3, 6-8. 1929: 2, 3, 9, 10, 12. 1930: 3-6, 10-12.
 1931: 1, 7, 8, 11, 12. 1932: 1, 2, 5-7.

3. Unitárius Értesítő (Budapest.)

a. *egész évfolyam*: 1924. 1930. b. *egyes számok*: 1924.
 7. 1930: 1, 1-20.

4. Unitárius Egyház (Székelykeresztúr.)

fa. *egész évfolyam*: 1905-től 1932-ig.

5. Egyháztársadalom (Dicsőszentmárton.)

a. *egész évfolyam*: 1912-től 1932-ig.

Szeretettel kérjük a Kedves Olvasót, hogy az itt elűntetett hiányokat akár csere-, akár ajándékképpen beküldeni sziveskedjék, hogy teljessé tehesük könyvtárunknak legértékesebb anyagát, unitárius folyóiratainkat. Ha valaki bővebb felvilágosítást kíván, készséggel adjuk azt meg levélben is; vagy szóval csütörtökön 5-7-ig és vasárnap 12-1-ig. (Cím: Unitárius Könyvtár, Budapest V. ker. Koháry-u. 4. sz. I. em.)

László Gyula
 könyvtáros.

Unitárius Iratmiszióknál (Bp. V., Koháry-u. 4. sz. I. em. csütört. 5-7-ig és vasárnap 12-1-ig.) **kaphatók**:
 1. Imakönyvek nagy választékban, kötve; 2.20 P-től 8.10 P-ig. 2., Mindenféle hittankönyv. 3., Énekes könyv; kötve 3 P. 4., Varga B: Ami örökkévaló Dávid Ferenc életművében; füzve 30 fill. 5., Szent-Iványi S: A nép barátja füzve 10 fill. Hit és értelem füzve 50 fill. Az unitarizmus lényege füzve 50 fill. Az unitarizmus fejlődése füzve 80 fill. Természettudomány és vallás 50. 6., Márk evangéliuma füzve 10 fill. 7., Pap D.: Dávid Ferenc életrajza füzve 50 fill. 8., Unitárius Kis Könyvtár, egyes füzetek 10-50 fill. 9., Iván L.: Verses imádságok füzve 50 fill. 10., Pap Bácsi: Kis Biblia, kötve 50 fill. 11., Varga-Vári-Gál: Három felolvasás az unitarizmusról, füzve 80 fill. 12., Ürmösi I.: Az unitárius egyház rövid története, füzve 1.-P. 13., Biró L.: Virágok, füzve 2.-P. 14., Gál K.; Brassai Sámuel, füzve 2.20 P. 15., Más, különböző tartalmu unitárius könyvek.

Unitárius hittestvéreknek kedvezményesen dolgozik

NAGY ÁRON
 asztalosmester

VII., Károly krt. 9. Telefonhívó: 33-0-73.

Dr. TIHANYI GYÖRGY

fogorvos rendelője
 Budapest, VII., Tökölly-ut 9. szám II. emelet 1. — Rendel: 12-1/2 és 3-6 órák alatt. — Unitárius betegeknek kedvezmény.

Énekeskönyv,
 imakönyv,
 unitárius irodalom

Kapható az UNITÁRIUS
 IRATMISSZIÓNÁL V. k.,
 Koháry-utca 4. I. emelet,
 8. — Nyitva csütörtökön
 5-7, vasárnap 12-1-ig.

POSTAI SZÁLLÍTÁS 10 SZÁZALÉK FELÁRRAL.

berde lajos

unitárius cipésmester

jutányosan vállal

minden munkát

Lakik: II., Batthyány-utca 48.
 Hó- és sárcipőt is készít.

GABOR ANTAL FÁTELEPE

Budapest, IX. kerület,
 Remete-u. 11. szám.
 Butor, épület és tűzifa
 állandóan raktáron.
 Telefon: 41-2-54. sz.

UNITÁRIUS ÉRTESSÍTŐ

SZERKESZTŐSÉGE
 ÉS
 KIADÓHIVATALA
 LEGJUTÁNYOSSAB-
 BAN FELVESZ

HIRDETÉSEKET